

ISAN INSIGHT & OUTLOOK

พฤษภาคม 2567

- เศรษฐกิจอีสานเริ่มชะลอตัว จากด้านการบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนที่หดตัวต่อเนื่อง อีกทั้ง การท่องเที่ยวอีสานเริ่มชะลอตัวหลังจากเทศกาลวันหยุดยาวหมดลง
- อัตราเงินเฟ้อเร่งตัวขึ้นอีกครั้ง จากราคาอาหารสดในกลุ่มพืชผัก และน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นสำคัญ
- หนักขึ้นเรือนภาคอีสานมีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะหนี้เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและอีสาน เป็นภูมิภาคที่จำนวนครัวเรือนมีการกู้ยืมมากที่สุดในประเทศ
- จำนวนการจดทะเบียนนิติบุคคลใหม่ในภาคอีสานมีแนวโน้มลดลง แต่ธุรกิจที่จดทะเบียนใหม่มีขนาด กิจการใหญ่ขึ้น
- นโยบายการขึ้นค่าแรงขั้นต่ำเป็น 400 บาท/วัน จะส่งผลต่อการจ้างงานของธุรกิจภาคอีสาน อย่างมาก โดยภาคเกษตรเป็นธุรกิจที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด

ภาพรวมเศรษฐกิจอีสานในเดือน พ.ค. เฝ้าระวังความน่ากังวลหลายด้าน ทั้งด้านการบริโภค และการลงทุนภาคเอกชนที่หดตัวต่อเนื่อง อีกทั้งการท่องเที่ยวอีสานเริ่มชะลอตัวหลังจากเทศกาลวันหยุดยาวหมดลง

การบริโภคและการส่งออก

Q4/66 Q1/67f ก.พ. 67 มี.ค. 67 เม.ย. 67f พ.ค. 67f

ดัชนีการบริโภคอุปโภคภาคเอกชนอีสาน (%YoY)	0.8	0.6	1.8	-3.7	1.9	-2.5
จำนวนรถยนต์นั่งจดทะเบียนใหม่อีสาน (%YoY)	-11.2	-21.1	-27.8	-31.0	-11.4	
จำนวนรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่อีสาน (%YoY)	-6.9	-12.5	-12.4	-20.8	-0.4	
ดัชนีรายได้เกษตรกรอีสาน (%YoY)	-5.6	9.3	10.4	-0.6	-1.2	
รายจ่ายประจำภาครัฐอีสาน (%YoY)	20.3	-31.2	-55.4	-34.8	-28.5	
ส่งออกชายแดนอีสาน (%YoY)	-3.1	14.5	14.7	13.5	11.6	
ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคอีสาน (50=ค่าฐาน)	56.6	56.0	55.8	55.4	53.5	52.3

การบริโภคภาคเอกชนอีสานกลับมาหดตัว หลังจากการเร่งใช้จ่ายในเทศกาลสงกรานต์ อย่างไรก็ดีการส่งออกชายแดนขยายตัวต่อเนื่อง

การลงทุน

ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนอีสาน (%YoY)	0.0	-2.2	-2.6	-3.2	-2.8	
ดัชนีผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรมอีสาน (%YoY)	-0.6	1.4	0.6	-14.6	-12.5	
รายจ่ายลงทุนภาครัฐอีสาน (%YoY)	-43.5	-69.7	-73.2	-78.1	-68.6	
ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรมอีสาน (100=ค่าฐาน)	85.4	79.3	78.8	77.6	76.1	75.6
ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ SME อีสาน (50=ค่าฐาน)	51.8	52.6	52.6	52.5	53.0	52.3

การลงทุนภาคเอกชนอีสานหดตัวต่อเนื่อง จากพื้นที่ขออนุญาตก่อสร้างที่ลดลง ทำให้การลงทุนในการก่อสร้างหดตัว อีกทั้งการผลิตภาคอุตสาหกรรมกลับมาหดตัว ตามผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรมที่ลดลง

การท่องเที่ยว

จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวไทยในอีสาน (พันคน)	3584.4	3729.7	3799.3	3827.6	4120.5	3756.5
จำนวนผู้เยี่ยมเยือนชาวต่างชาติในอีสาน (พันคน)	226.7	223.6	223	240.8	252.4	220.6
อัตราการเข้าพักในอีสาน (%)	65.1	64.8	64.1	62.6	67.6	63.8

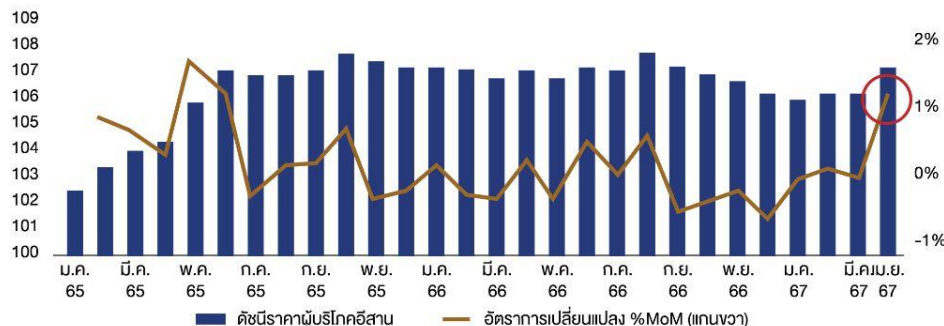
ภาพรวมการท่องเที่ยวของอีสานยังอยู่ในระดับสูง แต่เริ่มชะลอตัวลงจากเทศกาลวันหยุดยาวที่หมดลง

หมายเหตุ : ระดับสีหมายถึงการแนวโน้มว่าปัจจัยไหนปรับตัวขึ้นหรือแย่ลง โดยสีเขียวสะท้อนว่าปรับตัวดีขึ้น และสีแดงสะท้อนว่าปรับตัวแย่ลง ใน %YoY คือนี้อ้างอิงกับปีก่อนหน้า และข้อมูลเป็นดัชนีจะเทียบกับค่าฐาน สีเขียวสะท้อนว่าอยู่สูงกว่าค่าฐาน และสีแดงสะท้อนว่าอยู่ต่ำกว่าค่าฐาน

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักเศรษฐกิจการคลัง กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

อัตราเงินเพื่ออีสานกลับมาขยายตัวอีกครั้งหลังจากทรงตัวในระดับสูงมาก่อนหน้านี้โดยกลุ่มสินค้าที่ราคามีการเร่งตัวชัดเจน มาจากกลุ่มการเดินทาง จากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น และกลุ่มผลิตภัณฑ์อาหารหลายรายการ ทั้งกลุ่มเนื้อสัตว์ และ สินค้าเกษตร

ดัชนีราคาผู้บริโภคอีสาน

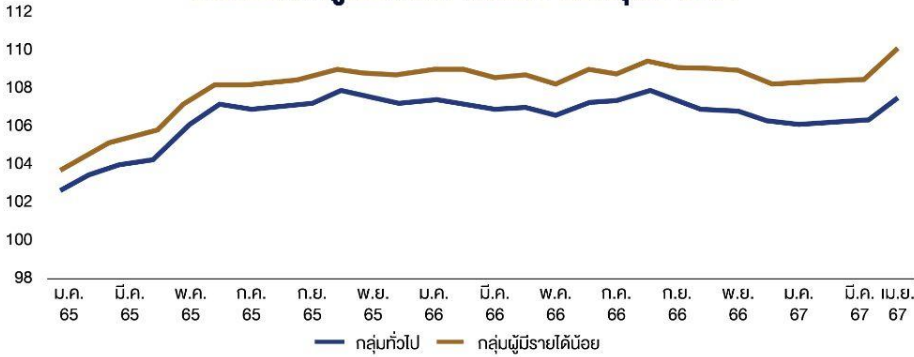

รายการสินค้าที่มีการปรับตัวสูงที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับปีฐาน (ปี 2562)

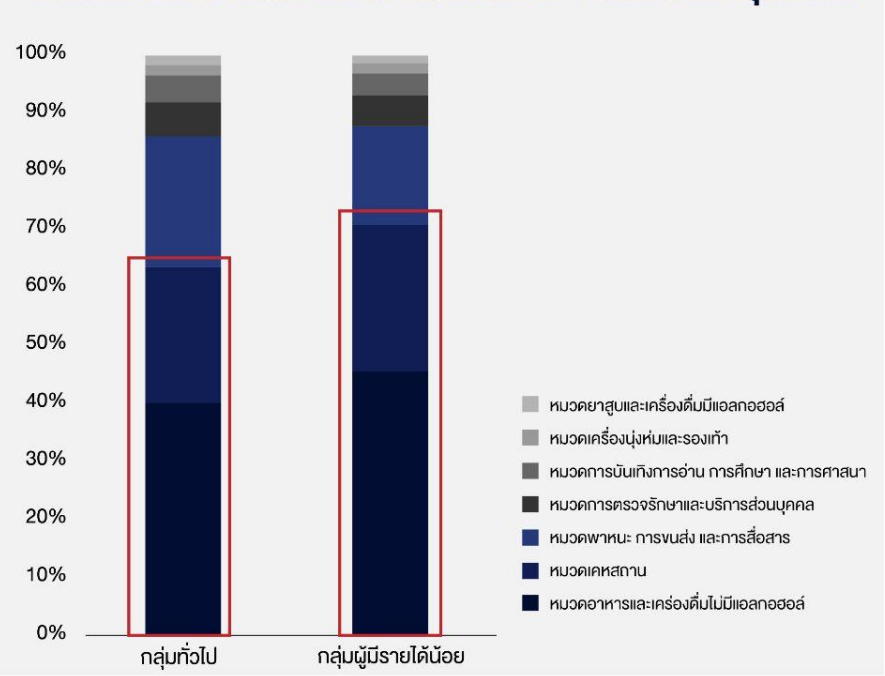

อีสานอินไซด์เห็นความรุนแรงของผลกระทบต่อกลุ่มครัวเรือนที่แตกต่างกัน โดยกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เติบโตกับราคาสินค้าที่ปรับตัวสูงกว่ากลุ่มทั่วไปชัดเจน ตามสัดส่วนการใช้จ่ายที่มีสัดส่วนการใช้ในหมวดอาหาร และหมวดเคหสถานที่มีราคาต้นทุนเร่งตัวสูงขึ้น มากกว่ากลุ่มทั่วไป

ดัชนีราคาผู้บริโภคจำแนกตามกลุ่มรายได้

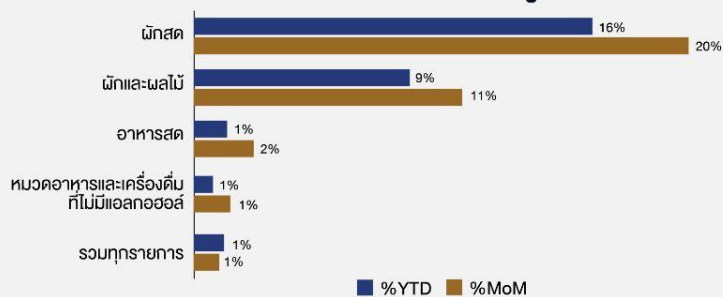

โครงสร้างหมวดสินค้าในตระกร้าเงินเพื่อ จำแนกตามกลุ่มรายได้

ภาพรวมเงินเฟ้อขยายตัวจากเดือนก่อนหน้าที่ 1.0% และเมื่อเปรียบเทียบกับต้นปีปรับขึ้น 1.9% แต่เมื่อแยกย่อยการขยายตัวของเงินเฟ้อรายสินค้าเห็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นชัดเจนในกลุ่มผักและผลไม้โดยเฉพาะกับผักสด จากการเริ่มขาดแคลนสินค้าในตลาด ตามสภาพอากาศที่ร้อนจัดซึ่งกระทบกับปริมาณการผลิต

การเปลี่ยนแปลงดัชนีราคาผู้บริโภค

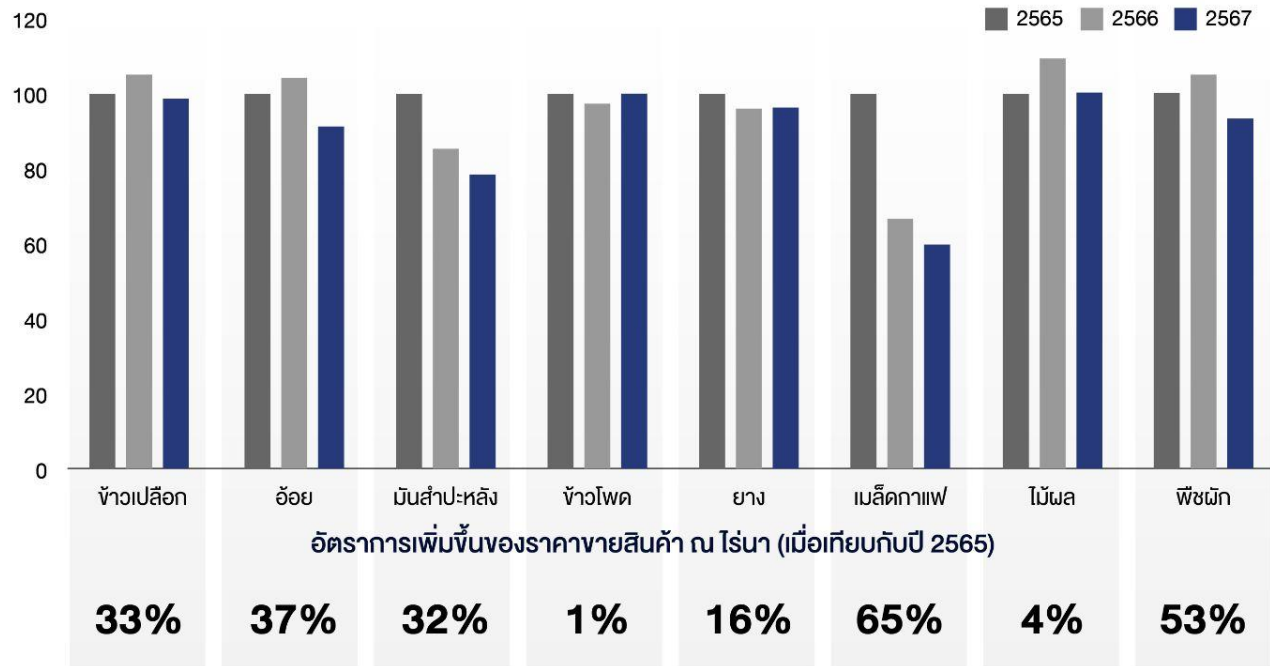

ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร

สินค้าเกษตรทั้งกลุ่มข้าว พืชไร่ พืชสวน ไม้ผล และพืชผัก มีปริมาณการเก็บเกี่ยวที่ลดลงชัดเจนในทุกกลุ่มสินค้าจากสภาพอากาศและปริมาณน้ำกักเก็บที่ไม่เอื้อต่อการทำกิจกรรมทางการเกษตร โดยอีสานอินไซด์เห็นแนวโน้มการปรับราคาเมื่อเทียบกับ 2 ปีก่อนเพิ่มขึ้นชัดเจน โดยเฉพาะกลุ่มเมล็ดกาแฟ และพืชผัก ที่ราคาเพิ่มขึ้นกว่าครึ่ง

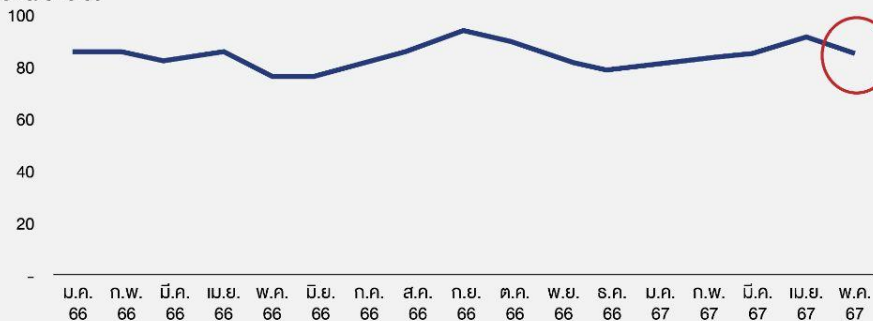
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร

ปัจจัยกดดันเงินเพื่ออีสานยังมาจากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ยังอยู่ในระดับสูง ถึงแม้ราคาน้ำมันโลกจะเริ่มมีแนวโน้มปรับตัวลดลง แต่ราคาน้ำมันในอีสานยังเผชิญกับแรงกดดันทั้งการสิ้นสุดมาตรการช่วยเหลือน้ำมันเชื้อเพลิง และการขาดดุลต่อเนื่องของกองทุนน้ำมัน ซึ่งเป็นปัจจัยลบที่กระทบต่อการปรับราคาขายปลีกน้ำมันลงในช่วงเวลาถัดไป

ราคาขายน้ำมันดิบโลก (Oil Brent price)

ดอลลาร์/บาร์เรล

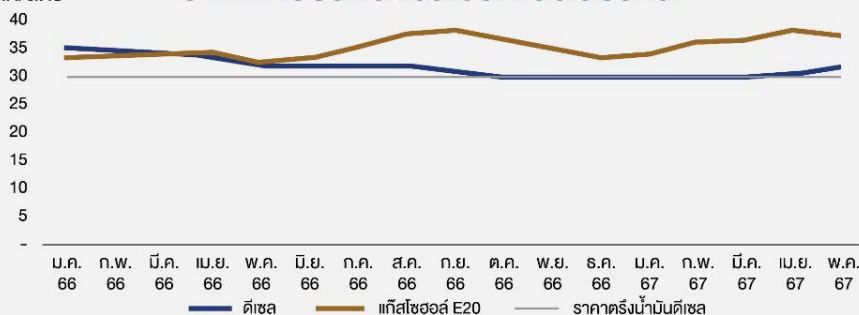

ปัจจัยกดดันราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในอีสาน

- 1 การสิ้นสุดมาตรการลดอัตราภาษีสรรพสามิตกลุ่มน้ำมัน ดีเซล 1 บาท/ลิตร
- 2 ฐานะกองทุนน้ำมันฯ ที่ขาดดุลต่อเนื่อง จากการปรับลดอัตราจัดเก็บเงินจากการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต่อลิตร

บาท/ลิตร

ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในอีสาน

ม.ค. 2567

ขาดดุล
37,875
ล้านบาท

มี.ค. 2567

ขาดดุล
46,742
ล้านบาท

พ.ค. 2567

ขาดดุล
63,230
ล้านบาท

อิสานอินไซด์คาดว่าแนวโน้มเงินเฟ้ออิสานตลอดทั้งปีจะค่อย ๆ ชะลอตัวลง หากไม่มีปัจจัยดีหรือปัจจัยกดดันเข้ามากระทบเพิ่มเติมจากการช่วยเหลือของมาตรการรัฐในการช่วยค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและค่าสาธารณูปโภคต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามหากมีปัจจัยกดดันโดยเฉพาะด้านราคาน้ำมัน หรือการขาดแคลนสินค้าเกษตร อาจทำให้เงินเฟ้อมีแนวโน้มเริ่มตัวสูงขึ้น และนับเป็นจุดสูงสุดใหม่

ดัชนีราคาผู้บริโภคจำแนกตามกลุ่มรายได้

อัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่อง

- แรงกดดันของสงครามอิหร่าน - อิสราเอล ที่ยืดเยื้อ กระตุ้นราคาน้ำมันโลกชัดเจน
- สภาพอากาศที่แห้งแล้งจัด กระตุ้นปริมาณการเก็บเกี่ยวผลผลิต ทำให้ราคาเกษตรและอาหารสูงขึ้น
- มาตรการกระเป๋าสตางค์ 10,000 บาท ที่เพิ่มปริมาณเงินในระบบชัดเจน

อัตราเงินเฟ้อทรงตัวและค่อย ๆ ปรับลดลง

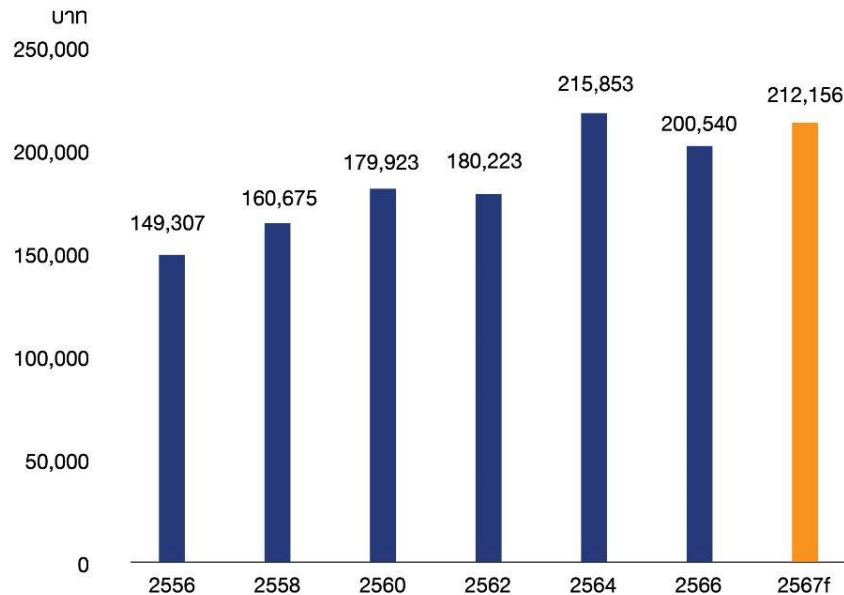
- ภาครัฐต่อมาตรการช่วยเหลือราคาน้ำมันเชื้อเพลิงโดยเฉพาะกลุ่มน้ำมันดีเซล
- ภาครัฐออกนโยบายช่วยเหลือค่าสาธารณูปโภค โดยเฉพาะการควบคุมฐานราคาค่าไฟฟ้า และค่า ft

อัตราเงินเฟ้อปรับลดลงต่อเนื่อง

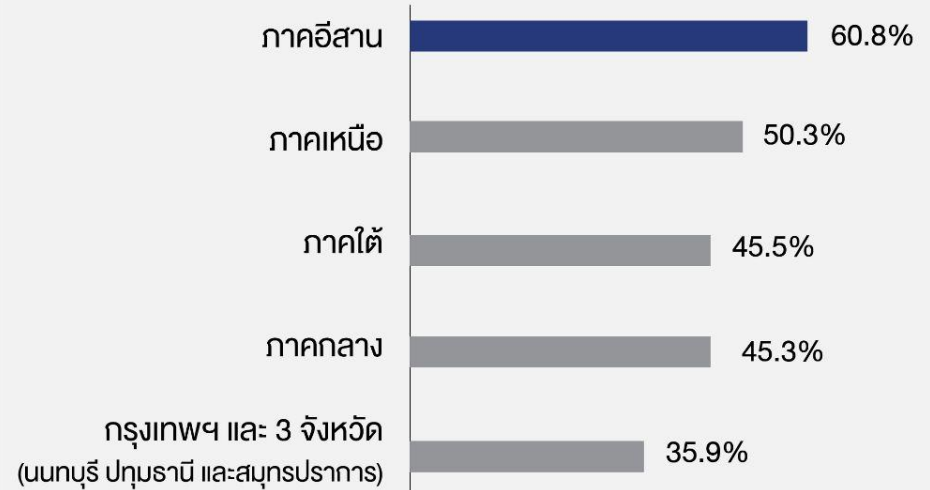
- การเร่งกำลังการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงของกลุ่ม OPEC ที่เพิ่ม Supply น้ำมันในตลาด และทำให้ราคาน้ำมันโลกปรับลดลง
- การกลับมาส่งออกสินค้าเกษตรของประเศผู้ส่งออกสำคัญ เช่น อินเดีย

หนี้สินครัวเรือนของอีสานยังอยู่ในระดับสูง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปีี้ ถึงแม้จะปรับลดลงจากช่วง COVID-19 อีกทั้งภาคอีสานมีสัดส่วนจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้สินมากที่สุดเมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่น สะท้อนถึงความเปราะบางทางการเงินของภาคอีสาน

หนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนของภาคอีสาน

สัดส่วนจำนวนครัวเรือนที่มีหนี้สิน
จำแนกตามภูมิภาค ปี 2566

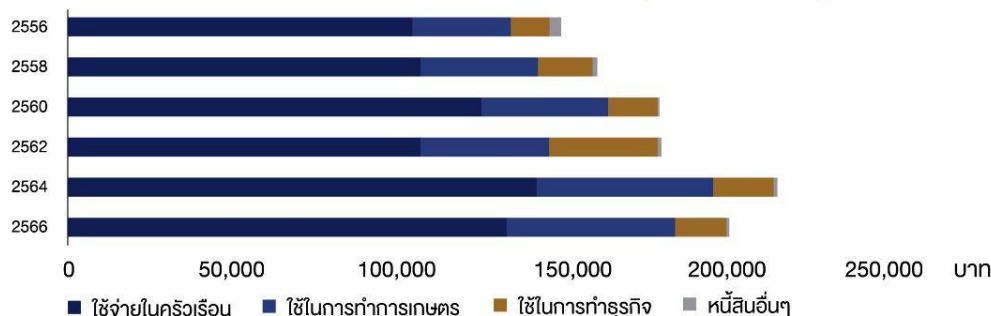

หมายเหตุ: f คือ การคาดการณ์โดย ISAN Insight อ้างอิงจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ

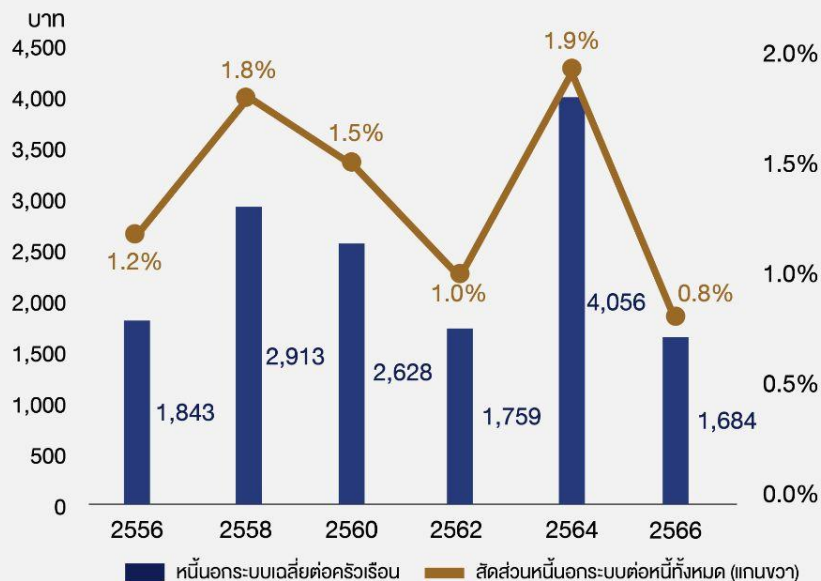
ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ครัวเรือนอีสานมีการกู้ยืมเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนเป็นหลักโดยเป็นหนี้ที่ไม่สร้างรายได้เพิ่มซึ่งสะท้อนถึงกำลังการจับจ่ายใช้สอยในครัวเรือนที่จำกัด อย่างไรก็ตามครัวเรือนอีสานมีการพึ่งพาหนี้นอกระบบน้อยลง สะท้อนพฤติกรรมทางการเงินที่เริ่มปรับตัวดีขึ้น

หนี้สินครัวเรือนภาคอีสาน จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้ยืม

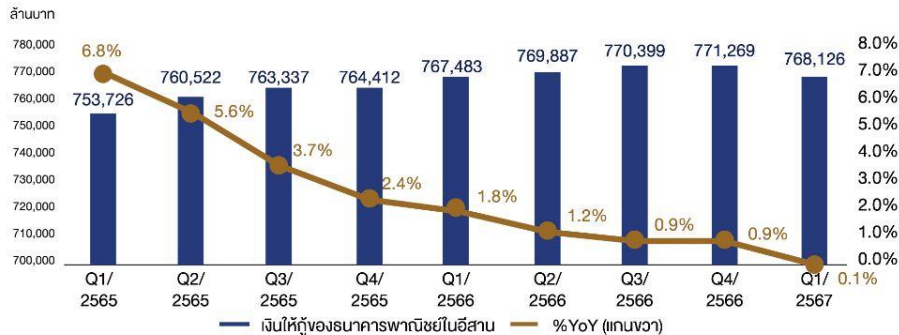

มูลค่าหนี้นอกระบบและสัดส่วนหนี้นอกระบบต่อหนี้ทั้งหมดของภาคอีสาน

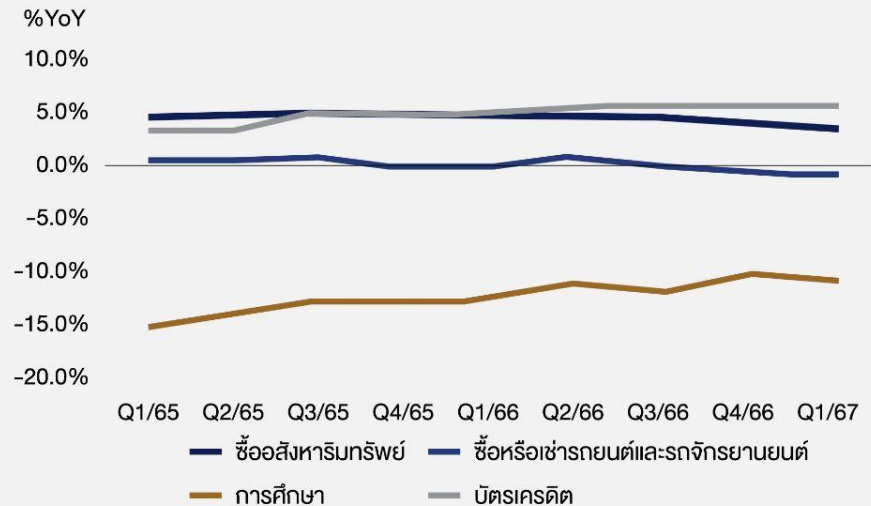

เงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ในภาคอีสานมีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ปรับเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงตามความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ โดยเป็นการกู้ยืมจากการใช้บัตรเครดิตเป็นหลัก โดยมีอัตราการเติบโตที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง สะท้อนปัญหากำลังซื้อที่จำกัดอย่างชัดเจน

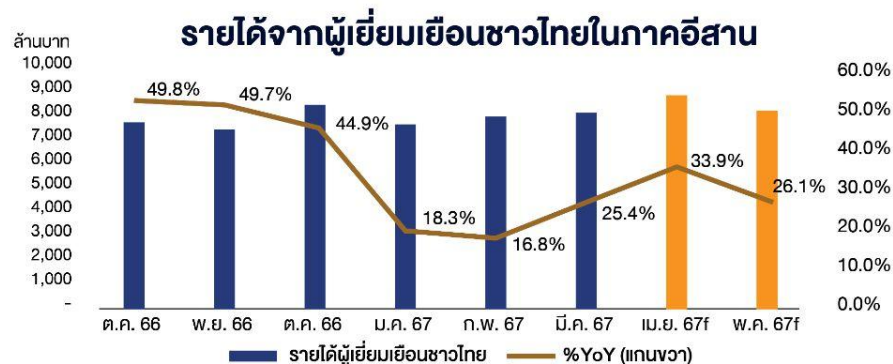
เงินให้กู้ของธนาคารพาณิชย์ในภาคอีสาน

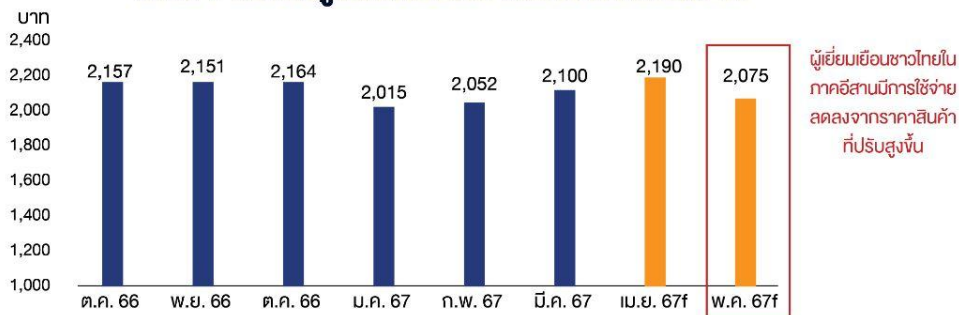
อัตราการเปลี่ยนแปลงเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน
เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคของภาคอีสาน
จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้ยืม

ภาคการท่องเที่ยวขยายตัวต่อเนื่องเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า แต่ภาพรวมเริ่มชะลอตัวลงจากการสิ้นสุดฤดูกาลท่องเที่ยว รวมถึงแรงกดดันจากราคาสินค้าที่ปรับตัวสูงขึ้น สะท้อนออกมาในรูปของการระมัดระวังการใช้จ่ายที่มากขึ้นของนักท่องเที่ยว

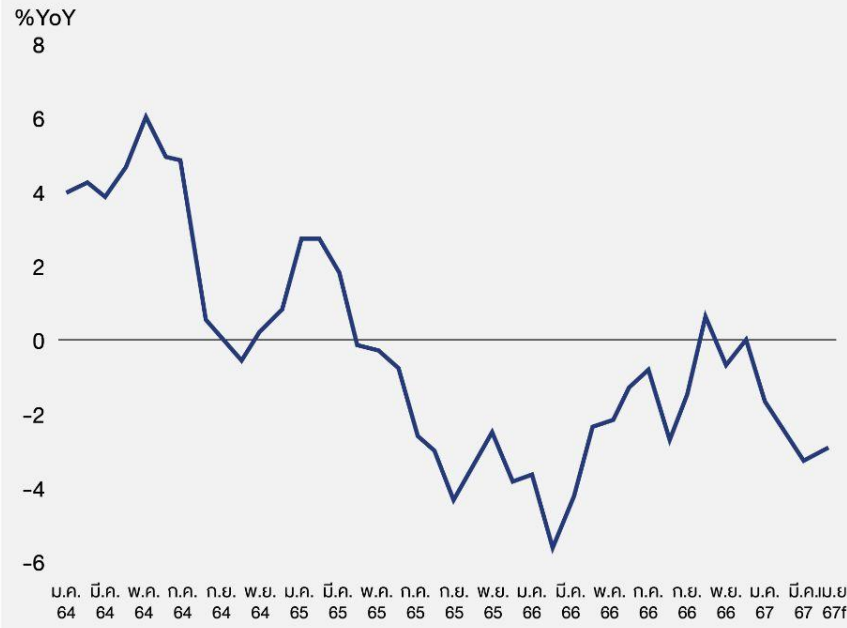
ค่าใช้จ่ายของผู้เยี่ยมชมชาวไทยในภาคอีสาน

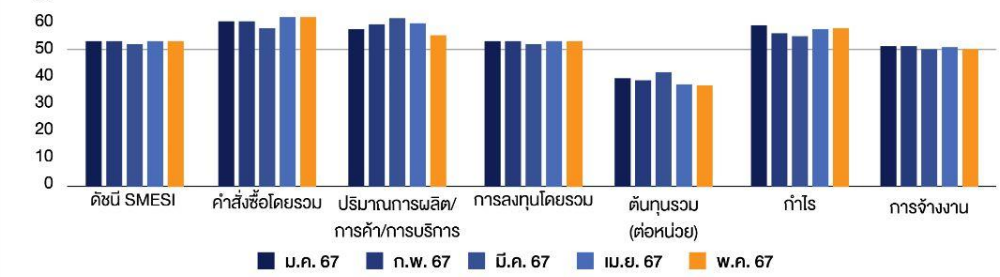
หมายเหตุ: f คือ การคาดการณ์โดย ISAN Insight อ้างอิงจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
ที่มา: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

การลงทุนอีสานยังชะลอต่อเนื่องตั้งแต่ปลายปีก่อน และอีสานอินไซด์ยังเห็นความน่ากังวลในด้านการลงทุนอยู่มาก นอกจากนี้ผู้ประกอบการรายย่อยที่เป็นกลุ่มที่มีจำนวนมาก ยังเผชิญกับความกังวลในการลงทุนเพิ่มเติม รวมถึงการขยายการจ้างแรงงานในอนาคต

ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนของอีสาน

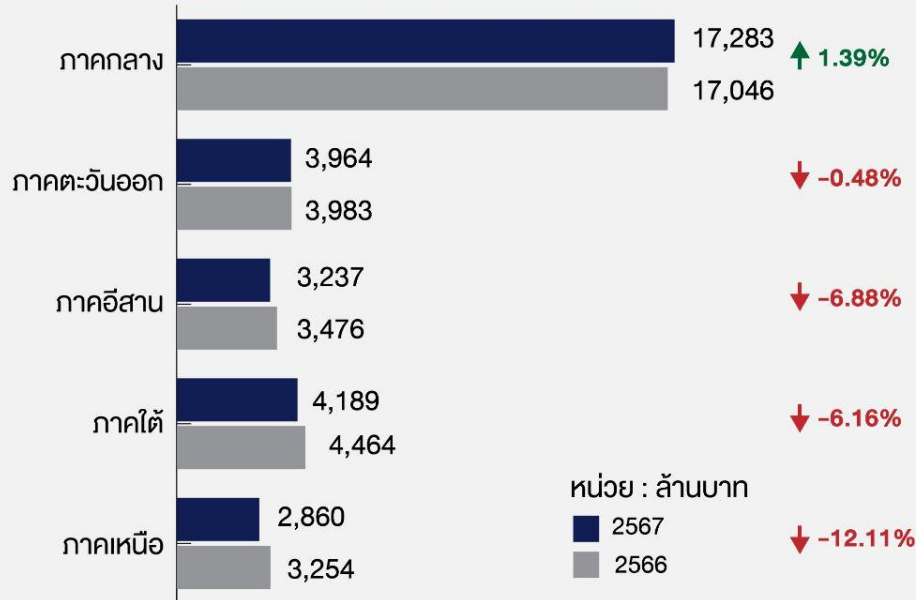

ดัชนีองค์ประกอบปัจจุบันของธุรกิจ SME ภาคอีสาน

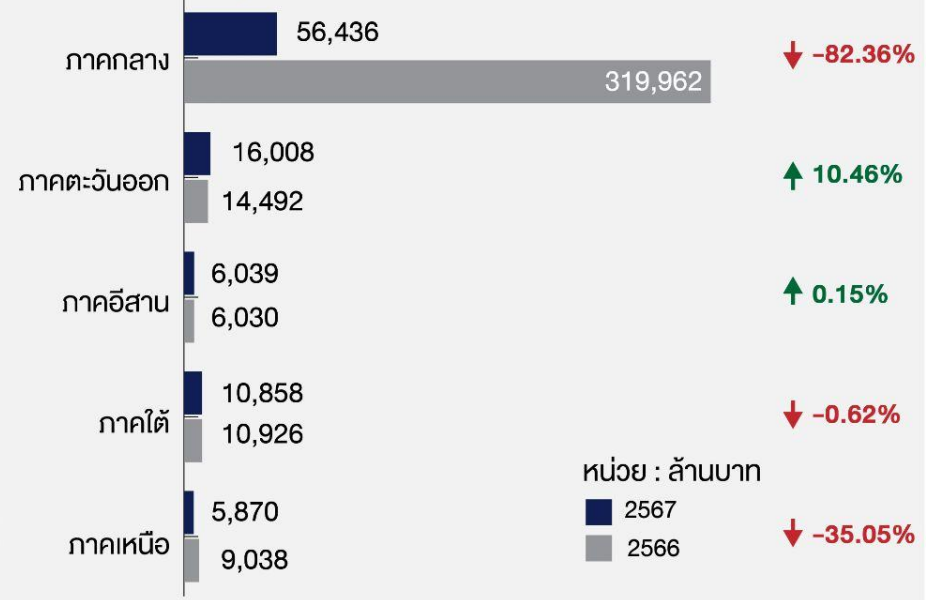

จำนวนการจดทะเบียนนิติบุคคล มีแนวโน้มลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า อย่างไรก็ตามได้เปิดเงินการลงทุนโดยรวมคงอยู่ใกล้เคียงเดิม สถิติเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างธุรกิจในภาคอีสาน โดยชี้ให้เห็นว่าธุรกิจที่มีการจดทะเบียนใหม่ในปี พ.ศ. 2567 ส่วนใหญ่มีขนาดกิจการที่ใหญ่ขึ้น

เปรียบเทียบจำนวน
นิติบุคคลจดทะเบียนตั้งใหม่ พ.ศ.2566/2567

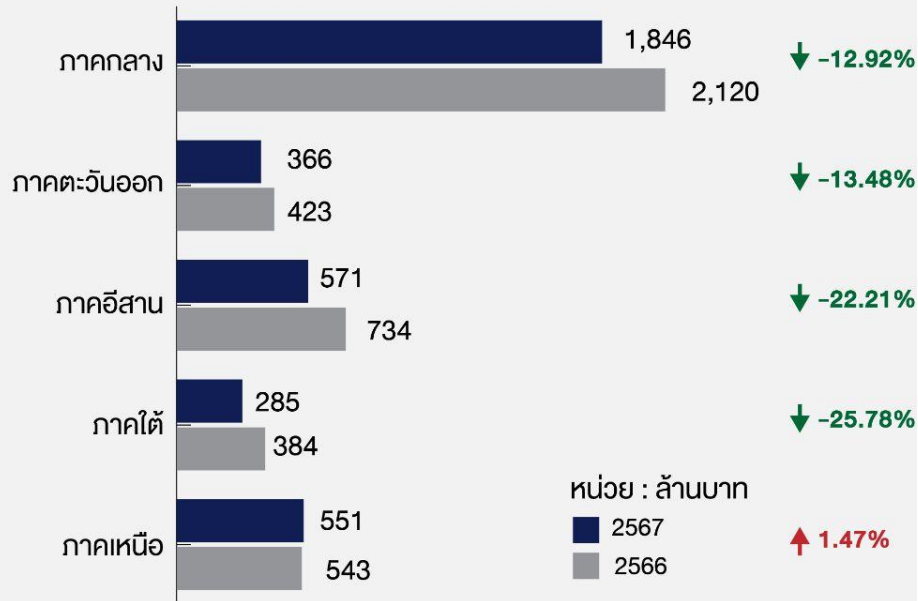

เปรียบเทียบมูลค่าทุนจดทะเบียน
นิติบุคคลจดทะเบียนตั้งใหม่ พ.ศ.2566/2567

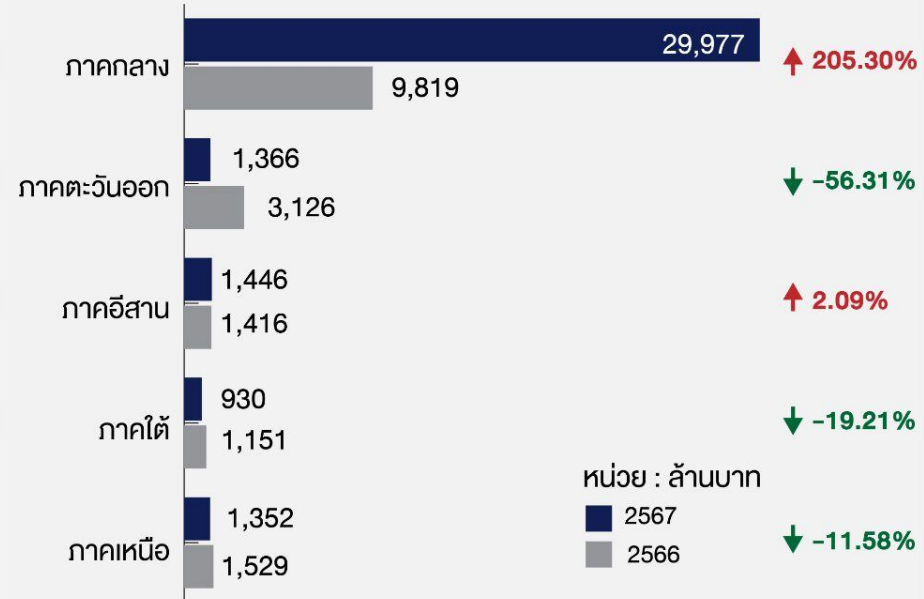

การฟื้นตัวของเศรษฐกิจภาคอีสานที่ขับเคลื่อนโดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยว ส่งผลให้จำนวนการเลิกกิจการของนิติบุคคลลดลงแสดงถึงความยั่งยืนของธุรกิจในภูมิภาคที่แข็งแกร่ง ซึ่งสวนทางกับภาคกลางและภาคตะวันออกที่พึ่งพาการส่งออกเป็นหลัก

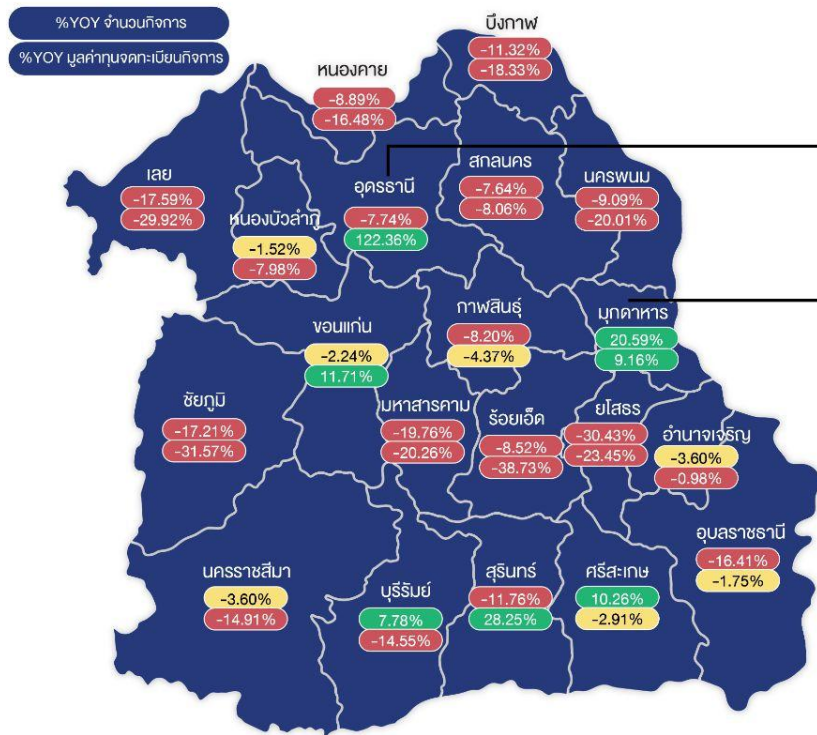
เปรียบเทียบจำนวนนิติบุคคล
เลิกกิจการ พ.ศ.2566/2567

เปรียบเทียบมูลค่านิติบุคคล
เลิกกิจการ พ.ศ.2566/2567

มุกดาหารเป็นจังหวัดเดียวที่ทั้งจำนวนและมูลค่าทุนจดทะเบียนขยายตัว โดยธุรกิจหลักที่ขยายตัว คือ การสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัย สอดคล้องกับการเติบโตของการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมมียอดมูลค่าการจดทะเบียนสูงขึ้นจากกลุ่มการก่อสร้างอาคารสอดคล้องกับโครงการพัฒนาโครงการต่าง ๆ ในพื้นที่ ประกอบกับธุรกิจผลิตสารเคมีสำคัญ

อุดรธานี

อุตสาหกรรม	จำนวนกิจการ จดทะเบียน	มูลค่ารวม
การก่อสร้างถนนสะพานและอุโมงค์	3	423 ล้านบาท
การผลิตสารเคมีสำหรับ	1	170 ล้านบาท

มุกดาหาร

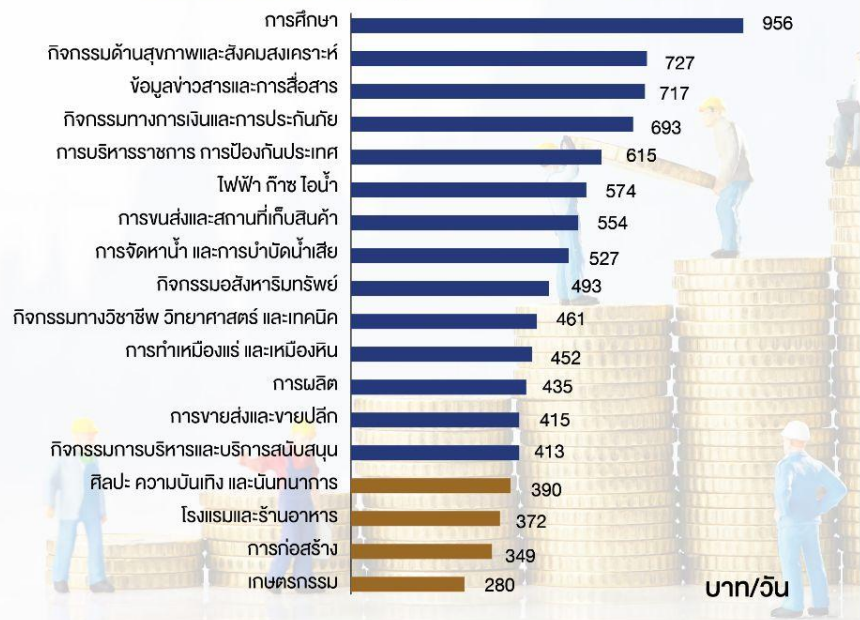
บุคลากร	จำนวนกิจการ จดใหม่	มูลค่ารวม
การก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัย	19	22 ล้านบาท

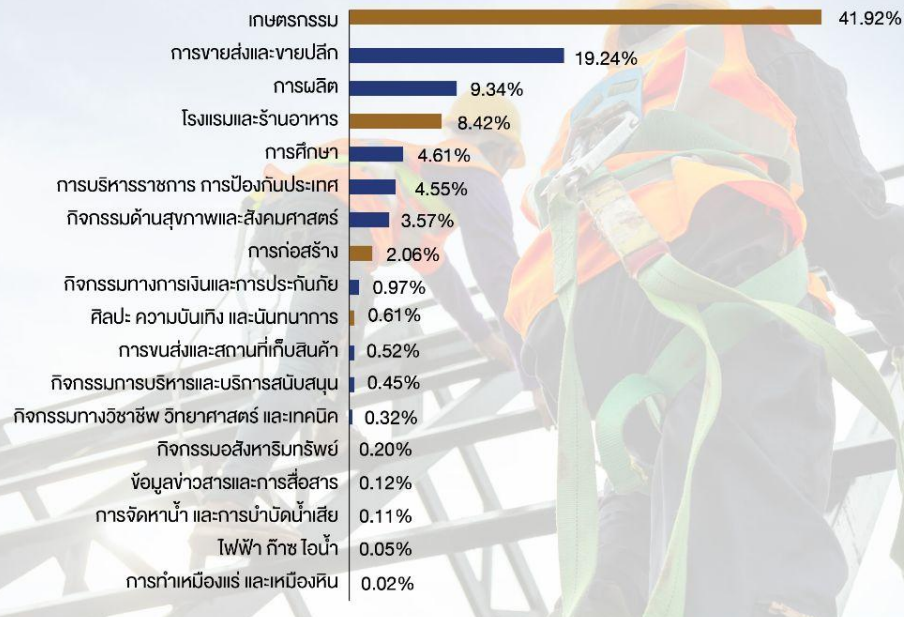
ที่มา: กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

การขึ้นค่าแรงขั้นต่ำเป็น 400 บาท/วัน ที่จะมีการบังคับใช้ในเดือนตุลาคม 2567 จะมีผลกระทบต่อการจ้างงานของธุรกิจภาคอีสาน โดยเฉพาะภาคเกษตรกรรม ก่อสร้าง โรงแรม ร้านอาหาร และศิลปะ-ความบันเทิง ที่มีค่าแรงต่อวันต่ำกว่า 400 บาท ซึ่งมีแรงงานมากกว่าครึ่งของภาคอีสานอยู่ในธุรกิจดังกล่าว

ค่าจ้างเฉลี่ยต่อวันของแรงงานในภาคอีสาน จำแนกตามประเภทธุรกิจ ไตรมาส 1 ปี 2567

สัดส่วนจำนวนแรงงานอีสาน จำแนกตามประเภทธุรกิจ ไตรมาส 1 ปี 2567

คณะผู้จัดทำ

พนธ์วิศ กิตติสุวรรณ
นักวิเคราะห์

วชิรวิทย์ คงน้อย
นักวิเคราะห์

รุจิมกัสน์ ก่อจิตวิศาล
นักวิเคราะห์

ชลลดา ศรีเมือง
Graphic Designer

พศ.ประเสริฐ วิจิตรนพรัตน์
ที่ปรึกษาโครงการ

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
FACULTY OF ECONOMICS, KHON KAEN UNIVERSITY

ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เขียนเท่านั้น
ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความคิดเห็นของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

